

FM: Ģeopolitiskie notikumi pērn nobremzējuši ekonomikas attīstību

Publicēts: 31.01.2018.

Negatīvā ģeopolitisko notikumu attīstība, starp Eiropas Savienību (ES) un Krieviju noteiktās sankcijas, kā arī ekonomiskās situācijas pasliktināšanās Krievijā ietekmējusi arī Latvijas ekonomiku. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem izaugsme pērn kļuvusi ievērojami lēnāka. Saskaņā ar Centrālās Statistikas pārvaldes ātro novērtējumu iekšzemes kopprodukts (IKP) 2014. gada pēdējā ceturksnī palielinājies par 1,9% salīdzinājumā ar 2013. gada attiecīgo periodu, uzrādot zemāko ceturkšņa pieaugumu kopš 2011. gada. Tādējādi pēc provizoriskiem aprēķiniem pērn kopumā IKP audzis par 2,3%, kas ir zemākais IKP pieaugums pēckrīzes periodā.

Jāatzīmē, ka izaugsmes tempu samazinājumu pērnā gada nogalē nozīmīgi ietekmējis Krievijas rubļa straujais kritums, kas pēdējos trijos gada mēnešos zaudēja vairāk nekā 30% savas vērtības pret eiro. Šāds valūtas kursa kritums kopā ar jau iepriekš Krievijas noteiktajām sankcijām un Krievijas ekonomikas nonākšanu recesijā ietekmējis ekonomikas attīstību arī Latvijā. Papildus tam jāņem vērā, ka lielākais Krievijas rubļa kritums notika gada pēdējā ceturkšņa beigās. Tā rezultātā Krievijas ekonomikas sabremzēšanās Latvijas ekonomiku nopietni ietekmēs turpmākajos ceturkšņos.

Finanšu ministrijas Tautsaimniecības analīzes departamenta direktore Inta Vasaraudze norāda: *“Pozitīvāka aina vērojama iekšējā patēriņā, kas, neskatoties uz pieaugošajiem ārējajiem riskiem, turpina uzturēt ekonomikas izaugsmi. Ārējie riski līdz šim nav ietekmējuši tendences darba tirgū, kur bezdarbs pakāpeniski turpina samazināties. Savukārt darba samaksā pērn bija vērojams ievērojams pieaugums. Tas kopā ar zemo inflāciju palielina mājaisaimniecību rīcībā esošos ienākumus un veicina patēriņu.”*

“Taču jāņem vērā, ka ilgstoši tikai iekšējais patēriņš izaugsmi uzturēt nespēs, tādēļ turpmākā izaugsme būs atkarīga no ārējās vides attīstības,” uzsver I. Vasaraudze.

Savukārt situācija ārējā vidē šobrīd ir ļoti grūti prognozējama un pastāv gan negatīvie, gan pozitīvie riski ekonomikas turpmākajai attīstībai. Kā būtiskākie negatīvie riski joprojām saglabājas ģeopolitiskās situācijas tālāka pasliktināšanās, Krievijas ekonomikas nonākšana dziļā recesijā un jaunu sankciju draudi. Pie pozitīvajiem riskiem minamas zemās naftas cenas. Tas pozitīvi ietekmē naftas importētājvalstu ekonomikas. Tāpat arvien pozitīvie ekonomiskā sentimenta rādītāji Eiropā, kas liecina par pakāpenisku izaugsmes atjaunošanos Eiropā.

Jāsecina, ka ekonomikas izaugsme pērn ir bijusi lēnāka, nekā iepriekš prognozēts. Tas kopā ar ievērojami zemākajām naftas cenām un Krievijas ekonomikas nonākšanu recesijā ieviesīs korekcijas arī šī gada ekonomikas izaugsmes prognozēs. Nākamreiz makroekonomisko rādītāju prognozes Finanšu ministrija plāno atjaunot šā gada februārī un tās būs pamatā Stabilitātes programmai. To Latvija plāno iesniegt Eiropas Komisijai līdz šī gada 15. aprīlim.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-geopolitiskie-notikumi-pern-nobremzejusi-ekonomikas-attistibu>